

Tìm Lại Chút Hương Xưa

Nguyễn Văn Tới

Một buổi sáng Chủ Nhật, thức giấc, tôi tự pha cho mình ly cà phê phin thật đặc theo thói quen, thêm 1 chút sữa, rồi ngồi vào bàn thưởng thức ly cà phê đầu ngày trong khi mắt lướt qua email trên máy điện toán để bàn. Hớp một ngụm đầu tiên, trán hơi nhăn lại một chút, tôi nhìn chăm chăm vào tách cà phê như tìm kiếm một cái gì đó. Quái lạ, cà phê bữa nay sao nhạt nhẽo, chẳng có mùi vị gì. Có lẽ do tôi không nén chặt phin như mọi khi nên nước cà phê chảy quá nhanh không chiết xuất được hết tinh túy bột cà phê.

Sau đó, tôi bước ra vườn sau, đón những tia nắng mặt trời ấm áp buổi sáng, nhìn những cây cam, bưởi, và chanh đang nở rộ những nụ hoa trắng tinh khiết xen lẫn nhiều nụ còn chưa kịp nở. Vài con ong đang mãi mê hút mật trong khi mấy con khác lượn lờ từ nụ hoa này qua nụ hoa khác. Tôi rất thích mùi hoa cam, hoa bưởi, hoa chanh vì hương thơm của chúng rất nhẹ nhàng, không ngào ngạt mà thoang thoảng trong nắng sớm mai. Mỗi đầu Xuân, trong những ngày hoa đang nở, tôi luôn ra vườn sau để tận hưởng không khí trong lành và hương hoa nhẹ nhàng tỏa lan trong không gian. Tôi hít một hơi thật sâu cho tư tưởng mình đi theo luồng khí đượm mùi hoa cam chậm rãi len lõi tràn vào đầy buồng phổi. Lạ quá, tôi cũng chẳng ngửi được một chút gì của hương hoa cam và hình như không khí cũng không còn trong lành như xưa. Tôi tự nhủ chắc năm nay thời tiết thay đổi, nóng lạnh bất thường nên hoa không thơm, không khí không còn tinh khiết nữa. Tôi đến gần những nụ hoa đang nở rộ, kề mũi vào hít thật sâu. Cũng chẳng cảm nhận được mùi hoa cam. Tôi thử đi thử lại mấy cây chanh và cây bưởi, kết quả đều như nhau, không có một chút hương thơm.

Chán quá, tôi tiếp tục làm cỏ vườn và đi thơ thẩn ngắm mấy bụi hồng và bón thêm phân cho giầy bầu mới ngấp nghé leo lên giàn, thì có tiếng bà xã kêu vô ăn phở. Tôi rửa tay, ngồi vào bàn để tận hưởng tô phở ngon lành, ngào ngạt hương thơm mà vợ tôi đã cất công hầm xương từ tối hôm qua, rồi nêm nếm, cho thêm đủ loại gia vị vào trong nồi phở. Vừa đặt tô phở nóng hổi xuống bàn ăn, khói còn bốc lên nghi ngút, vợ tôi hỏi:

– Phở hôm nay em nấu đặc biệt lắm, anh có nghe mùi thơm không?

Tôi lưỡng lự, nhưng không muốn nói dối:

– Anh không ngửi thấy mùi gì hết.

Tôi vẫn tiếp tục ăn và tận hưởng món phở ruột mà vợ tôi luôn tự hào vì ai ăn cũng phải khen. Vợ tôi tiếp tục hỏi:

– Phở có mặn lắm không anh?

Tôi lại do dự và chợt ý thức rằng hôm nay sao mình ăn mà chẳng biết mặn hay nhạt, cũng chẳng ngửi được mùi gừng nướng và mùi hồi như mọi khi. Tôi cố tình đưa muỗng nước lèo lên miệng, mắt lim dim, nếm và chấp chấp trên đầu lưỡi ra vẻ tập trung ghê gớm, cố gắng nếm coi hôm nay phở ra sao. Lạ quá, nước phở bữa nay không mặn mà cũng chẳng nhạt. Tôi lúng búng trong miệng:

– Anh không chắc lắm.

Bả nguyệt tôi một cái dài bằng từ Ải Nam Quan đến mũi Cà Mau, vẻ không vui, rồi bỏ đi. Tôi ngồi thừ ra, cố ăn cho hết tô phở, vừa ăn vừa thắc mắc sao hôm nay mồm miệng mình lạt lẽo hay sao đó, ăn phở mà không thấy ngon như mọi khi. Hay mình bị cảm? Ngẫm nghĩ mãi chợt cục “ngu” vỡ ra, một ý nghĩ thoáng qua trong đầu: Ô Mai Gót. Ô-Mai-Kron! Oh my God. Omicron! Không lẽ mình bị hậu chấn Covid. Hôm Tết Tây, cả nhà tôi bị Omicron, ai nấy chỉ ho nhẹ và người hầm hập nóng, uống vài viên thuốc cảm, thuốc ho, nghỉ ngơi rồi hết. Không lẽ tôi bị chứng mất khứu giác và vị giác vì con cúm nước lạ. Nó từ từ và lặng lẽ chiếm đất dành dân theo kiểu Việt cộng ngày xưa mà tôi không hay biết cho đến hôm nay. Nóng lòng và muốn chắc ăn, tôi toan chạy vào phòng tắm để thử liền, nhưng nhìn tô phở trên bàn, dù không còn biết ngon lành là gì nữa, tôi vẫn phải thanh toán cho hết sạch, nếu bỏ mứa, mai mốt đừng hòng có mà ăn. Tôi kiên nhẫn, tận tình, và xì xụp húp cạn tô phở cho đến giọt nước lèo cuối cùng.

Xúc miệng và đánh răng cho thật sạch cho hơi thở thơm tho, tôi lấy chai nước hoa Versace ra, xịt lên mu bàn tay, kề mũi, hít một hơi thật sâu mà chẳng chẳng thấy thơm chút nào. Tôi xịt thẳng vào mũi, cũng vẫn tro như núi, chẳng mùi mẽ gì. Chưa bằng lòng, tôi ra bếp, mở hộp mắ môm, cũng kề mũi thật gần, cũng hít một hơi dài và sâu, đưa khí đến tận đờn điền, giữ lại trong phổi hương vị đậm đà khó quên của quê hương, rồi từ từ thở ra bằng miệng theo đúng bài bản của con nhà võ. Thông thường mở hộp mắ môm là tôi nhăn mũi, hôm nay thì không nhăn thua gì. Hai mũi mạnh và nặng nhất trong nhà mà tôi có thể tìm được vẫn không làm mặt tôi

đổi sắc, vẫn “miễn nhiễm” với chúng thì đúng là tôi bị Omicron đánh cho một chường nặng ngàn cân trúng ngay yếu huyệt làm tê liệt “công phu” ngữi và ném tôi đã sẵn có từ lúc mới chào đời.

Trên trái đất này, từ thuở hồng hoang, khi Thượng Đế tạo dựng nên con người với 5 giác quan đầy đủ để có thể tự kiếm sống bằng nghề săn bắn và hái lượm. Tai nghe, mắt thấy, mũi ngữi, lưỡi nếm, và cảm giác của da thịt mới có thể sống còn giữa thiên nhiên hoang dã. Ngày nay dù khoa học tiến bộ vượt bực, con người đã bay vào không gian, nhưng họ vẫn luôn cần ngũ quan tối quan trọng này để tận hưởng cuộc sống và làm việc. Thiếu nó, quả địa cầu không có ánh sáng và bóng tối, toàn bộ con người sẽ bị xóa sổ. Năm giác quan này giúp con người biết và cảm nhận được sự việc đang xảy ra chung quanh mình. Bộ óc là bộ chỉ huy, khi nhận và phân tích được tín hiệu từ 5 cơ quan này, hai bên nói chuyện với nhau, bộ óc bèn truyền lệnh xuống nói “thơm” thì ta ngữi được mùi thơm, nói “đau” thì ta cảm nhận được đau đớn, nói lệnh gì thì cơ thể ta nhận được cảm giác đó.

Tôi thoáng nghĩ, nếu như cho tôi có sự lựa chọn, thà cho tôi mất thính giác thì đỡ hơn. Hiện tại tôi hay bị ù tai, âm thanh như ve kêu với âm vực cao trong tai khiến tôi gần như không nghe thấy gì khác. Năm ngoái, khi đi công tác ở Iraq, bọn khủng bố bắn vào trại lính nơi tôi làm việc, 4 trái pháo nổ cách chỗ tôi làm việc khoảng 60 feet, trúng vào hangar nơi chứa máy bay. Tai ù đi và hơi choáng váng, nhưng chúng tôi vẫn phải chạy vào bunker để trú ẩn. Hiện giờ tiếng kêu re re vẫn thỉnh thoảng vang rền trong hai tai, khiến tôi không còn nghe rõ như trước. Dầu sao bị điếc cũng có cái lợi, khi không muốn nghe vợ cằn nhằn thì chứng bệnh ù tai lại là là môn “võ công” thượng thừa nhất không do luyện tập mà có. Bất chiến tự nhiên thành.

Mất thì lão hóa theo thời gian với tuổi tác nhưng chúng ta còn có nền y khoa hiện đại giúp đỡ như Lasik, mổ cườm mắt, hoặc đeo kính giúp con người vẫn có thể nhìn thấy. Bản thân tôi đã đi Lasik và hiện nay không cần đeo kính khi lái xe, chỉ đôi khi nhìn vật gì quá nhỏ, thì cần đến kính lão coi cho rõ.

Thế mà giờ đây, tôi mất đi khứu giác và vị giác, nghĩa là tôi chẳng ngữi được mùi hương của hoa, của ly cà phê, của người đẹp sức nước hoa Baccarat đắt tiền bước ngang qua; tôi cũng chẳng nếm được thức ăn ngon, mất đi cái sung sướng thường thức món sơn hào hải vị trong nhà hàng. Tôi choáng váng như vừa mất đi một khả năng quý báu trong cuộc đời, vì trong việc ăn uống, hai giác quan này thường đi đôi với và bổ túc cho nhau. Khi bạn nhai đồ ăn, mùi vị thức ăn đi vào đằng sau mũi, vị giác sẽ báo cho não của bạn món ăn đó ngọt, mặn, đắng hay chua. Nếu bạn thử ăn mà bịt mũi lại, thức ăn sẽ không ngon lành gì vì đã mất mùi và vị của nó. Muốn thưởng thức một ly rượu vang ngon như một người sành điệu, mũi phải ngữi được mùi hương thơm của rượu, lưỡi phải nếm được cái vị tinh túy của trái nho được nghiền nát, cho lên men và được chưng cất đến một tầm mức chuyên nghiệp của người làm rượu nho.

Tôi hoang mang mất mấy ngày nhưng vẫn không cho vợ tôi biết. Tôi lên trang mạng webmd.com tìm hiểu về căn bệnh này, biết nó được chia ra làm 3 loại mất mùi, có thể bị tạm thời hoặc vĩnh viễn. Nguyên nhân do có thể do bị nhiễm trùng đường hô hấp, bị tai nạn, hay bị cảm lạnh, dị ứng và tuổi tác gây ra làm thần kinh không còn nhận được tín hiệu từ các giác quan. Mới mấy năm nay, căn bệnh thế kỷ Covid-19 là nguyên nhân chính gây ra nhiều căn bệnh mất mùi vị này. Căn bệnh được chia ra 3 loại như sau:

1. Anosmia: Total loss of smell: Hoàn toàn không ngữi được bất cứ mùi gì.
2. Dysosmia: Distorted sense of smell: Ngữi được nhưng biến thành mùi khác.
3. Hyposmia: Reduced ability to smell: Mất một phần khả năng ngữi mùi như xưa.

Nếu đi bác sĩ chuyên khoa thì có hy vọng được chữa khỏi và cũng tùy theo thể tạng của mỗi người và tùy theo nếu người đó bị nặng hay nhẹ. Nếu nặng thì vĩnh viễn không mong gì mùi vị sẽ trở lại. Thông thường bác sĩ sẽ chụp hình CT-Scan, MRI, X-Ray hay tiến hành soi mũi bằng một ống nhỏ có gắn camera (Nasal Endoscopy) đưa sâu vào trong mũi quan sát coi có bị cục bướu nào làm tắc đường hô hấp hay không. Tiếp theo, bác sĩ sẽ yêu cầu bạn làm một cuộc thử nghiệm gọi là “Smell Test”. Sau đó, họ mới đề ra phương pháp tập luyện (therapy) phải theo để kích thích lại các dây thần kinh liên hệ đến 2 giác quan này. Nếu có bảo hiểm sức khỏe tốt thì vẫn phải trả cỡ 20% tổng số tiền, còn bảo hiểm rẻ tiền hay không có, sau khi khám xong, bạn sẽ mang thêm bệnh “viêm màng túi” vào thân, vì nó quá đắt.

Thông thường người bệnh mất mùi sẽ từ từ được phục hồi, có người chỉ mất vài ngày, vài tuần, thậm chí vài tháng. Có người mất vĩnh viễn vì cơ thể mỗi người khác nhau và tùy theo bị bệnh nặng hay nhẹ. Khổ một điều

là con Cúm Omicron này là cháu 3 đời của con Covid gốc nước lạ, nó biết xài Tịch Tà Kiếm Pháp giáng liên tiếp lên đầu nạn nhân mà võ công của bạn thuộc loại cắc kè, tép riu thì kể như tàn một đời trai.

Phần chữa trị thì họ không nói nhiều vì đây là nghề kiếm tiền của bác sĩ, nhưng tôi tìm kiếm ra những liệu pháp để tự chữa tại nhà như dùng máy Sinus Inhaler loại cầm tay để xông hơi vào mũi, giống như người Việt mình xông hơi, cộng với uống thêm thuốc bổ sung như vitamins đặc biệt ít được biết trên thị trường. Tôi còn uống nước chanh và nước bưởi không pha nước lạnh, không thêm đường, chua đến rùng cả mình, chua đến toát mồ hôi hột, mong kích thích lại vị giác của mình. Thấy có thuyên giảm chút ít, rất ít, nhưng chưa lấy lại được hết mùi vị ngày xưa.

Con Omicron này tuy yếu nhưng di hại không phải là nhỏ: **Ngoài việc mất hai giác quan nếm và ngửi, trí nhớ tôi cũng giảm đáng kể.** Ví dụ như tôi hay có thói quen mở máy tính ra và làm hai việc cùng một lúc, nhưng bây giờ tôi **không thể nào tập trung được** như trước. Một hôm tôi ra bank ngồi nói chuyện với cô nhân viên, tôi muốn hỏi về việc có thể chuyển tiền quốc tế bằng cái App Zelle hay không. Tôi ngồi lặng đi hơn 1 phút mà không thể nhớ ra tên cái tên Zelle của phương pháp này mà tôi vẫn dùng hàng ngày trong nước, tôi phải xin lỗi, chuyển qua đề tài khác, đến cuối buổi nói chuyện mới có thể nhớ ra tên của nó là Zelle. Nhìn lại những hình ảnh cũ, kỷ niệm cũ, bây giờ tôi không còn nhớ ngày tháng và tên người nữa, dù cố tập trung cỡ nào cũng vô ích. Có khi đến hôm sau, thì nhớ lại được.

Hy vọng mãnh liệt được trở lại bình thường như ngày trước, từ một người lười biếng thể dục, tôi vừa đi vừa chạy và vừa tập thở sâu, mỗi ngày tôi đi, chạy trung bình là 5 dặm. Tôi tập 7 ngày một tuần, siêng năng cần mẫn mà vẫn chưa thấy có gì khả quan. Tôi tin Covid hại phổi là chính nên tôi tập thở cho lá phổi có khả năng đàn hồi và bơm oxygen mạnh mẽ đi nuôi các cơ quan khác. Tôi cảm nhận được mình khỏe hơn trước nhưng mũi và vị vẫn chưa trở lại.

Cứ nghĩ vợ chồng sống với nhau đã mấy mươi năm, lia thia quen chấu, vợ chồng đã quen hơi của nhau. Khi nàng xúc nước hoa đi “giữa đám đông xa lạ”, tôi dù nhắm mắt vẫn có thể ngửi được vợ mình từ xa; từ nay chắc hết rồi cảnh âu yếm hôn lên mái tóc huyền của vợ vì mùi hương tóc mây quyến rũ của ngày xưa đâu còn nữa. Ngược lại, nếu nạn nhân là phụ nữ, chẳng còn được ngửi lại mùi mồ hôi của chồng mình, thì hương vị của tình yêu chỉ còn là con số không, thật tẻ nhạt và buồn đến chết được.

Một hôm, tôi với lấy bình sữa trong tủ lạnh ra đổ vào chén cereal mà không để ý ngày hết hạn, ai ngờ sữa thiu, tôi bị Tào Tháo ruột chạy vắt giò lên cổ, may là không bị ngộ độc thực phẩm. Bình thường nếu sữa thiu, tôi có thể ngửi được mùi chua, hôm đó mũi bị “điếc” nên sữa không có mùi. Bà xã kho cá thơm phức, tôi cũng không ngửi được mùi gì. Nói đại, nếu đang nằm ngủ mà nhà cháy mà tôi không ngửi được mùi gỗ cháy, thì lửa nóng đến đít mới nhảy thì thật là chết người.

Cuối cùng tôi cũng nói cho vợ tôi hay chứng bệnh của mình, nhưng theo thói quen, trong mỗi bữa ăn, bà hay hỏi tôi có thích món này món kia không. Tôi đau khổ trả lời anh có biết ngon là gì đâu mà nói. Tôi uống ly nước cam cũng chẳng còn biết mùi vị của trái cam, nhìn nước màu vàng và chai đựng thì biết mình đang uống nước cam. Nếu bị bịt mắt và đưa cho ly nước cam uống, hỏi nước gì, tôi cũng xin thua. Tôi ăn ớt không còn biết cay như trước cho đến khi độ cay quá mức chịu đựng, tôi ho sặc sụa, mặt đỏ kè, môi tê rần mới hay tại mình ăn nhiều ớt cay mà mình không nếm được.

Đi ăn nhà hàng đối với tôi bây giờ không còn là một niềm vui thú nữa. Món ăn ngon cỡ nào cũng trở thành vô vị với tôi. Tôi ăn Mì Quảng, Hủ Tíu, hay Bún Riêu đều như nhau, cũng giống như ăn một món ăn có nước lèo trộn với mì, không hơn không kém. Nem công, chả phượng, râu rồng nếu có dâng lên tận miệng, tôi cũng chẳng thiết tha. Giờ tôi mới thấm thía triết lý cuộc đời là khi mình không khỏe mạnh thì mọi thú vui, hưởng thụ cũng bằng không. Đấng quân vương không ngửi được mùi thức ăn còn thua anh lính hầu vì anh ta còn biết thưởng thức món mắm chưng đơn sơ, rẻ tiền mà đậm đà vợ nấu; ông tỷ phú, tiền bạc dư dả, nhà cửa sang trọng, cần gì có nấy, nhưng không ngửi và nếm được món cao lương mỹ vị thì cuộc đời còn gì đáng sống?

Đến nay tôi đã mất mùi vị đã 3 tháng rồi mà vẫn chưa nếm được thức ăn hay ngửi được mùi như một người bình thường. Ngày trước, lúc chưa đánh mất hai giác quan này, tôi chẳng nghĩ ngợi hay biết ơn nó chút nào cho đến khi mất rồi, mới thấm thía và nhận ra rằng, phẩm chất cuộc sống của tôi giảm xuống còn phân nửa. Giờ tôi ăn để sống chứ không còn ăn để thưởng thức; tôi không còn thấy sáng khoái khi hít đầy bụng phổi

làn không khí trong lành pha chút hương hoa của buổi sớm mai, không còn biết tận hưởng cảm giác lâng lâng vui thích khi ngắm một bông hoa thơm muôn sắc màu. Tôi nhận ra hoa có sắc nhưng không có hương thì không còn là đóa hoa đẹp mà tôi từng say mê nhìn ngắm ngày trước.

Nếu được yêu cầu một lời khuyên, tôi chỉ khuyên bạn nên đánh dấu, dán nhãn chữ to, ghi ngày hết hạn bên ngoài những hộp thực phẩm, những chai thuốc tẩy rửa có hóa chất, nhất là mấy chai thuốc trừ sâu rầy kéo... uống nhằm vì không ngửi được mùi hôi. Nên gắn hệ thống báo khói, Smoke Alarm hoặc báo lửa, Fire Detector trong nhà và trong phòng ngủ cho chắc ăn. Không nên ăn thức ăn dư từ ngày hôm trước. Một điều tối quan trọng nữa, bạn nên tắm rửa và thay quần áo thường xuyên hơn vì bạn không ngửi được mùi hôi của mình, nhưng người kế bên thì biết và ngửi được đấy. Nếu cần, nên chịu khó xả nước hoa nhiều hơn trước để phòng bà hàng xóm nằm chung giường khỏi bị khó chịu, kéo bị mời ra sofa nằm thì đời còn chán hơn nhiều.

Tôi mơ một sớm mai thức giấc, bước vào phòng vệ sinh, đóng cửa lại, ngồi xuống, nhẹ nhàng “trút bầu tâm sự”, bỗng hai lỗ mũi mở ra, ngửi lại được “mùi khó chịu” của chính mình thì ngày ấy sẽ là đáng ghi nhớ nhất trên đời. Tôi sẽ không ngần ngại, hét toáng lên 3 lần “Eureka”, (tôi đã tìm thấy), tiếng kêu của nhà bác học Archimedes khi ông khám phá ra định đề lực nâng của nước.

Bạn thân mến ơi, nếu hôm nay bạn còn thấy, nghe, ngửi, nếm, và cảm giác được, xin bạn hãy trân trọng và cảm ơn Thượng Đế, cảm ơn người, cảm ơn đời, cảm ơn Mẹ Thiên Nhiên về tất cả những gì hiện hữu chung quanh mà chúng ta vẫn còn đang cảm nhận được, tận hưởng được qua 5 giác quan, kéo khi chúng ta mất rồi, giống như tôi, lúc đó tiếc nuối cũng chẳng làm gì được. Trong niềm hy vọng mãnh liệt mỗi ngày, tôi vẫn đang miệt mài đi tìm lại chút hương xưa.

Nguyễn Văn Tới